

MADS PEDER
NORDBO

MASKA SMRTI

MASKA SMRTI

Kvinden med dødsmasken © JP/Politikens Hus A/S, København 2019

Všetchna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Michaela Weberová, 2020

Cover © Kreativní bojovníci s.r.o., 2020

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2020

ISBN 978-80-277-0638-9 (pdf)

Mads Peder Nordbo
MASKA SMRTI

VENETA

GRÓNSKO

Qivittoq

1. KAPITOLA

Sandnæs, západní Grónsko
8. listopadu 2014

Odjakživa se cítil osaměle, ale ještě nikdy se necítil tak sám jako teď. Očima pátravě přejížděl po popraskané zemi, hrbolech a hromadách kamení, které před staletými tvořily domy staroseverské osady Sandnæs.

Stál u staré studny, kolem níž ležel nedotčený bílý poprašek sněhu.

Opřel se zády o její okraj. Kameny byly hrbolaté, ale na rozdíl od starých domů osady byla z větší části zachovalá.

Černá ústa studny požírala světlo a vábila ho. Stýskalo se mu po životě tam dole, po podzemních chodbách a tmě. Jenže ne tady. Tohle není jeho místo. Tady pod zemí nic není.

Kdesi na obloze se ozval krkavec. Krátkými dutými skřeky. Přeletěl mu nízko nad hlavou a zmizel ve skalách za pozůstatky osady. Ostatní krkavci mu odpovídali z úkrytů mezi skalami. Tam nahoře bylo sněhu víc a trhliny v bělostných svazích připomínaly unavené

prázdné oči. Shlížely na dno fjordu už dávno před zrozením člověka. Viděly přicházet a odcházet doby ledové a zažívaly, jak se do nich zakusuje mráz a štěpí je. To potom naříkaly a shazovaly ze sebe s bolestným duněním obrovské bloky skály.

Za zády mu zavrzal sníh.

„Eriku?“ zašeptal a pousmál se, až se mu strniště rezavých vousů rozevřelo a odhalilo zažloutlé zuby. Úsměv se mu rozlil i do očí a rozzářil jejich bělobu a modř.

Začínalo se stmívat a největší tma byla právě u břehu, odkud se zvuk kroků ozýval.

Přes nízké zasněžené zbytky domů k němu pomalu přicházela jakási postava, nebyla už daleko.

„Eriku?“ zopakoval a nakrčil čelo. To nevypadá na Erika. Erik je vyšší a hubenější. A má krátké černé vlasy. Tohle bude spíš nějaká stará žena.

„Kdo jsi?“ zeptal se. Hrana studny ho tlačila zezadu do steh. „Čekám na Erika – Abelsena. Přicházíš s ním?“

Stvoření neodpovědělo, ale dál se k němu blížilo. Nyní už nepochyboval, že jde o ženu, a to očividně nemocnou. Měla něco s obličejem. Byl šedohnědý a leskl se. Jako vydělaná kůže. Zíral na ni. Ta kůže kolem očí a úst odstávala. Vlasy měla dlouhé a zcuchané a obočí jí chybělo úplně.

„Abelsen je mrtvý,“ zachraptěla. Hlas měla hluboký a temný.

Ustoupil a rukou sevřel kraj studny. Žena vypadala se zapadlými očima a zívajícími ústy jako mumie.

„Eriku?“ zakřičel a rozhlížel se do všech stran. Zakryl si ústa rukou. Do chladné kůže dlaně mu horce narážely rychlé výdechy. „Eriku? Jsi tu? Čekám tady už dlouho.“ Hlas se mu třásl. „Chci domů.“

Pohlédl na ženu. Zhluboka se nadechl. „Jestli se mě jen dotkneš, zabiju tě.“

Žena zamumlala pár slov grónsky.

„Jdi pryč!“ zaječel na ni mohutný muž. Ve vousech se mu zachytily sliny. „Jdi pryč! Myslím to vážně. Zabiju tě.“

„Já už mrtvá jsem,“ zachraptěla žena.

Rozhlédl se kolem. Když ho tu Erik vysadil, slíbil, že pro něj zase přijede. Jen pár dnů. Pak se pro něj vrátí. Jakmile se situace uklidní.

Ženiny oči se pod mrtvou kůží temně zaleskly.

Pohlédl do nich a udiveně nakrčil čelo. „To je maska?“

V tu chvíli se žena vrhla dopředu a vši silou do něj vrazila.

Natáhl se po ní, ale nedokázal se jí chytit a převážilo ho to dozadu.

Jeho tělo několikrát tvrdě narazilo do kamenných stěn studny, než dopadl na její bahnité dno a zabořil se do něj. Divoce kolem sebe mlátil rukama, až se mu podařilo vyprostit se do sedu. Vzhlédl k světlému kruhu nad hlavou. V rameni a v zádech mu škubalo bolestí od nárazů do hrubých kamenů. Stěny kolem něj byly vlhké, ale ne zmrzlé. Mráz ještě nebyl tak silný, aby se dokázal zakousnout do dna studny. Když vydechl, tvořily se ve vzduchu těkavé obláčky. Dotkl se vlhkých kamenů. Byly kluzké. Vylézt po nich nahoru bylo nemožné.

„Haló!“ zavolal a postavil se. Boty se mu zabořily do bláta, zapadl do něj až po kolena. Voda z bahna mu pronikala skrz kalhoty. „Haló! Omlouvám se, že jsem křičel. Pomozte mi nahoru.“

Znovu ohmatával kameny. S námahou vytáhl jednu botu z bahna a pokusil se najít oporu na stěně, ale sklouzl dolů. „Haló! Pomozte mi!“

Ve světlém kruhu nad ním se objevil ženin obličej a on se na ni usmál.

Ona na něj však jen mrtvě zírala.

„Pomozte mi,“ zavolal ještě jednou a podepřel si rukama hlavu za krkem. Dál jí zíral do očí, přestože ho děsila. Její obličej nyní působil temně, když byl obklopený ostrým kruhem světla.

„Kdo jste?“ zeptal se.

„Qjvittoq.“

„Qjvittoq?“ zopakoval nechápavě. „Už několik dní jsem nejedl – mám hrozný hlad.“

„Žer sám sebe,“ zavolal hlas shora a do hustého chladného bahna těsně před ním dopadl nůž.

Žena zmizela a zbyl po ní jen ničím nerušený kruh světla a ticha.

Fjord a skály však brzy pohltí tma a kruh nad ním roste s černými kameny, které se kolem něj už nyní stahovaly minutu za minutou čím dál těsněji.

Stíny smrti

2. KAPITOLA

Nuuk, západní Grónsko
16. listopadu 2014

Zima byla pryč. Matthew se podivil, jak může tak náraz zmizet, když teprve před chvílí začala všechno zmrazovat a zasypávat závějemi sněhu, které zalehnou město na celou zimu až do května nebo června následujícího roku. Ale právě teď po ní nebylo ani památky a do pokoje mu oranžově zářilo arktické slunce.

Sluneční teplo mu proudilo do těla, jako by mu kůži olizovalo tisíc jazyků a hledalo si cestu do všech otvorů a štěrbin od pupku nahoru.

Šimralo to a on se ošíval.

Byla tam. Tupaarnaq. V tom světle. Uchopila jeho penis. V ruce jí rostl. Tvrđnul. Na rozdíl od minula byla nahá. Roztřásl se. Mocně po ní zatoužil, ale ucítil strach.

Pokusil se zvednout, tělo měl však přitavené k pohovce. Hýbal se pouze jeho úd v její ruce.

Povolila sevření. Rozplynula se do tisíce barev. Pokusil se je zachytit, ale unikaly mu. Rozpouštěly se mu mezi prsty a pak mu před očima zase houstly. Cítil je

na jazyku. Byly sladké. Slané. Voněly letními horami. Ale leskly se jako kůže ledovce. Bez jediného chloupku. Absolutně hladká. Vyholená. Očištěná. Její dech. Teplý a chladný.

Zatlačila ho dolů. Do žhnoucí pohovky. Natáhla se mu po rukou a osvobodila je. Přitiskla si je na štíhlé tělo a oblá prsa. Opatrně kroužil prsty mezi barvami. Hustý příkrov tetování. Široké listy. Tlusté stvoly. Tenké květy. Lebky. Změť tak neproniknutelná, že pod ní neprosvítal jediný kousíček její kůže.

Ty barvy byly jeho. Ty barvy byly ona. Nebyla nic než ty barvy. Žena bez kůže. Nahá, obnažená, cítil teplo jejího klína. Sálalo odněkud z hlubin, měkké a vlhké. Jako horečnatý dech. Sladký a žhavý. Zanořil do ní prsty a ona zasténala. Opřela se mu dlaněmi o hrud' a zavrtěla se, když hledal cestu dovnitř.

Její boky vířily v kruzích. Listy a květy se rozpo-
hybovaly, ožily. Vytetované lebky vrčely, cenily zuby a chňapaly po něm ostrými bílými tesáky. Dokonce i kůži na prsou měla neproniknutelně pokrytou až k tmavě hnědým dvorcům bradavek. To víření bylo čím dál divočejší. Zíral do jejích černých očí. Nebyl on v ní. Ona byla v něm. Prorůstala ven skrze ty listy a barvy. Jako když rostliny pronikají asfaltem a otevírají se. Její klín byl žhavý jako oheň a zároveň mrazivý jako led a on cítil, že sám už brzy vybuchne. Ne ve vyvrcholení. Ne takhle jednoduše. Ne tak snadno. Cítil, že ho to roztrhá na kusy, jako když led láme obrovské bloky skály, které se zřítí a rozpadnou na kameny, štěrk a prach.

Uvolnila se a odtáhla. Světlo z velkých oken ostře vykreslovalo její siluetu. V rukou držela starou dřevěnou harpunu. Nechápal, kde se tam vzala. Najednou

tam prostě byla. Připravená k útoku. Pokusil se uhnout, ale tělo měl vtavené do gauče.

Proklála mu železnou špičkou harpuny prsa. Přitlačila.

S křikem kolem sebe mlátil rukama, až se mu podařilo osvobodit se z lávy gauče. Sklopil oči. Hrudník se mu divoce zvedal. V panice si po něm trhaně přejížděl rukama, dokud se nakonec jeho dech i pohyby rukou nezklidnily.

Teplo bylo pryč. Vrátila se zima. Rozhlédl se kolem. Byl sám. Nikde žádná Tupaarnaq. Ani harpuna.

Zavřel oči a klesl zpátky na pohovku. Kožený potah byl chladný a tvrdý. Tupaarnaq neviděl od toho večera před deseti dny, kdy se najednou zjevila u něj v bytě a pomilovala se s ním. Krátce poté se zase vypařila a muž, kterého nenáviděla, byl nalezen mrtvý.

Matthew si prohrábl vybledlé vlasy. Vyhlédl do zimy venku. Nedaleko odtud vydechoval arktický oceán na město chladný vzduch. Pociťoval to teď obzvlášť silně, když světlo a teplo z jeho snu zmizely. Na divoké sny byl zvyklý, ale ne o Tupaarnaq a ne o sexu. Obvykle se mu v nočních můrách vracela Tinina smrt nebo v nich znovuprožíval den, kdy byl nucen zabít.

Nechápal, proč k němu tehdy večer Tupaarnaq přišla, když pak hned zase zmizela. Byla příliš zdeformovaná pro tenhle druh lásky, toho si byl vědom. Ale proč tedy přišla? Věděla, že rána, kterou v něm zanechala tragická smrt jeho těhotné manželky, je stále ještě hluboká, a věděla, že on ví všechno o tom, jak citově zdevastovaná je ona po dlouhých letech znásilňování v dětství. Kéž by byla přišla kvůli tomu, že ho miluje. Po Tinině smrti byl přesvědčený, že už neokusí vůni, chuť ani klín žádné ženy. Už nikdy. Pak se však objevila Tupaarnaq – jenže

teď byla pryč i ta. Měl zůstat jejím přítelem. Ničím jiným. Ale to ona přece ten večer přišla za ním. Ona ho dostrkala do postele a posadila se na něj.

Světlo zvenku ho pálilo v očích. Slunce stálo nízko nad mořem a silně se odráželo od sněhu. Matthew se natáhl po kalhotách. Vytáhl z kapsy mobil. 11.30. V noci spal vždycky špatně, zato dopoledne to bývalo lepší, protože už byl vyčerpaný a spánek nakonec přicházel, ale s ním i noční můry.

Otevřel nejnovější zprávu od šéfredaktora z novin. *Za věznicí vytáhli na břeh polomrtvou velrybu. Postřelenou. Vezmeš to? Odpověz do 12 hod.*

Šéfredaktor ho znal až moc dobře. *Ok*, odepsal Matthew. *Mrtvá velryba? Beru to. 12 ještě nebylo.*

3. KAPITOLA

Hory vrhaly v listopadovém slunci dlouhé stíny na zátoku mezi Nuukem a bíle pokrytým vrcholem Sermitsiaqu na protější straně fjordu. Sníh se v tom intenzivním světle leskl a mrazivý arktický vzduch všemu propůjčoval nádech čistoty.

Matthew opatrně kráčet přes dokonale bílý sníh mezi dvěma velkými skalami, které zima ještě zcela nezakryla. Právě na rovných úsecích bylo během chůze v terénu riziko proboření největší a do měsíce tu už člověk neprojde, aniž by se bořil až po pás.

Dole na kamenitém břehu, kde mírný svah klesal do moře, ležela vyplavená velryba. Byl to dospělý ke-porkak asi jedenáct metrů dlouhý. Matthew ještě nedokázal rozpoznat, jestli je živý, nebo mrtvý, ale kolem obrovského těla zvířete se rojila spousta lidí, ozývaly se nadšené i rozhořčené výkřiky a vzduchem se divoce míhaly paže.

Zvíře bylo očividně zraněné, takže ať už je naživu, nebo ne, určitě nedoplulo ke břehu samo od sebe. Ale pokud Matthew věděl, takhle blízko u Nuuku se velryby běžně nelovily.

Keporkak mrtvý nebyl. Ztěžka vydechoval vzduch otvorem na vrcholu veliké hlavy. Oko, které Matthew spatřil, zíralo na lidi kolem bezmocně a vystrašeně.

Prsní ploutve měřily několik metrů a pokrývala je tlustá hrbolatá kůže.

Keporkak se nehýbal. Jenom chraplavě a s dlouhými pauzami dýchal. Jako by se mu téměř zastavilo srdce. U ocasu měl zranění v místě, kde ho zasáhla harpuna. Druhý výstřel zřejmě nesplnil účel, velryba sice měla ránu i blíže k hlavě, ale harpuna nezůstala vězet v těle.

Ottesen poplácal Matthewa po rameni. „Tak co?“

„Poslal mě sem šéfredaktor,“ odvětil Matthew a usmál se na hubeného strážníka. „Co se stalo?“

„Legální lov,“ informoval Ottesen. „I když ne tak úplně, protože to hoši pěkně zpackali. Nikdo nesmí velrybu během lovu zatlačit ke břehu.“

Matthew zíral do černého oka zvířete. „Ale co bude teď? Nemůžete ji tu přece nechat takhle pomalu umírat.“ Přál si, aby se velryba pohnula. Aby vzdorovala. Ale bylo to ztracené. Byla už od pohledu tak zraněná, že nemohla přežít.

„Usmrtíme ji,“ odpověděl Ottesen. „Ten policajt s puškou je Bilo, pověřený dozorem nad lovem velryb, a přestože tenhle lov byl zpočátku legální, velrybu právě zkonfiskoval, což lovce pořádně namíchlo. Ale můžou si za to sakra sami, když to neumějí udělat pořádně.“

Moře kolem velryby bylo rudé krví. Ze střelných ran na tmavé kůži prosvítala tlustá bledě růžová vrstva špeku .

„Bude kolem toho ještě parádní cirkus, to si piš,“ povzdechl si Ottesen a ukázal na jednu ze skupin přihlížejících. „Támhle Kåre je z wwf a ti lidi kolem něj

jsou místní ochránci přírody, kteří tvrdí, že na velryby v Nuuckém fjordu se lidi mají jezdit koukat, a ne je zabíjet. Jak tak znám Kåreho, ten to jen tak tiše nepřejde. Dokáže být pěkně otravný.“

Matthew pohlédl na skupinu, na kterou Ottesen ukazoval. Zástupce fondu na ochranu přírody si vše fotil na mobil a pár žen a jeden muž se hlasitě hádali s několika grónskými muži v prošivaných kombinézách. „To jsou ti lovci?“

„Jo, ten vedle Bila je Vitus, který je jejich vůdce. Určitě zarytě bojuje za to, aby si směli svůj úlovek nechat. Jenže v případě, kdy velryba skončí živá na břehu a musí zakročit státní úřady a usmrtit ji, jim jejich kořist už nepatří.“

Hluk kolem nich vzrostl. Tři deseti- nebo dvanáctiletí chlupáci přiběhli ke keporkakovi a házeli na něj kameny. Zvíře sebou ani nehnuło. Hýbalo se jen jeho oko.

„Nemohli byste ho už zastřelit?“ zvolal Matthew. „Ti kluci se snad zbláznili.“

„Pro ně je to jídlo,“ odvětil Ottesen a otočil se k Matthewovi s úsměvem. „V puse se jim už sbíhají sliny, jak se nemůžou dočkat čerstvého velrybího špeku.“

„Ale žijou ji snad jíst nebudou, ne? Nejdřív ji musí někdo zabít.“

Hned vedle nich stála malá inuitská dívka v červené bundě. V ruce držela kámen. Spodní čelist jí několikrát proklouzla dopředu dozadu. Pak pohlédla na ruku u pasu a pustila kámen na zem.

Ottesen k sobě mávnutím přivolal jednoho ze strážníků. „Co to tam dělají?“

„Vitus chce za velrybu peníze,“ odpověděl mladý policista. „Bilo mu oznámil, že jim velryba už nepatří.“

„Zabijte ji už konečně,“ zakřičel Ottesen na Bila, který k němu vzhlédl a přikývl. Chlapík vedle něj zvedl

paže nad hlavu a rozzlobeně na Ottesena cosi grónsky zakřičel. Ottesen na něj taky něco křikl a muž se vztekle stáhl.

„Kolik jim taková velryba normálně vynese?“ zeptal se Matthew s pohledem upřeným na rozzuřeného lovce.

„Podle jejich vlastní organizace něco kolem padesáti tisíc, takže ne zas tak moc.“

„Padesát tisíc?“ vyhrkl Matthew a překvapeně pohlédl na Ottesena.

„Jo,“ potvrdil Ottesen. „Takže je fakt blbost zabíjet těch pár velryb, co trvale žijí tady ve fjordu, protože mají mnohem větší peněžní hodnotu jako živoucí turistická atrakce.“

„Vy jste od novin, že jo?“ Cizí žena zatahala Matthewa za rukáv. „Doufám, že o tomhle svinstvu podáte zprávu.“

„Předpokládám, že o tom napíšeme, ano.“ Matthew se na ni usmál. Bylo jí něco přes třicet a měla světlé vlasy. „A kdo jste vy?“

„Jmenuju se Julie,“ odvětila stroze. „Patřím k místním ochráncům velryb a tohohle nádherného keporaka jsme ještě včera obdivovali, jak hravě dováděl támhle ve fjordu. A teď ho ta banda pitomců s harpunami a puškami rozstřílela na kusy.“ Nadechla se hluboko do plic. „Musí se sakra už konečně přijmout pravidla, aby velryby ve fjordu všichni nechali na pokoji.“

„To asi není tak snadné, když to odporuje staleté tradici?“ zkusil to Matthew.

„Co je na tom sakra za prastarou inuitskou kulturu, když se loví velryby z motorových člunů pomocí pušek a děl na vrhání harpun.“ Na chvíli se zarazila a pohlédla na obrovské zvíře. „Tenhle způsob lovu velryb tu zavedli Evropané a už dávno měl být zakázaný.“

S Inuity to má prd společného, ti se jenom za tu svoji kulturu schovávají vždycky, když není po jejich.“

„Neposlouchejte tu krávu!“ zakřičel jeden z lovců stojící pár metrů od nich. „Co ta může vědět o Grónsku, svině jedna dánská. Nám jde o to, mít co do pusy, nic víc. Nechodíme na lov jen tak pro srandu, jako v tom jejím zamilovaném Dánsku.“

„V chladicích pultech v Brugsenu máte jídla dost a dost,“ vrátila jim to Julie. „A není nacpané těžkými kovy.“

„Vaše prasata jsou plná jedů,“ zavrčel na ni chlápek.

„Bioprasata ne,“ namítla Julie a zabodla se do něj pohledem. „A já jsem navíc vegetariánka!“

Muž se uchechtl a zavrtěl hlavou. „Lovit velryby je naše právo. Lovíme je už přes tisíc let.“

„To asi těžko, když tu před tisíci lety ještě žádní Inuiti nežili,“ zaječela na něj žena s divokým pohledem v očích.

Ottesen do Matthewa dloubl a pokývl hlavou k pověřenci pro lov velryb. „Pojď.“

Matthew slyšel, jak za jejich zády nějaká jiná žena křičí cosi o tom, kolik milionů může živá velryba přinést v rámci turistického ruchu. A že země, která by se ráda dokázala o sebe postarat sama, si nemůže dovolit takovou hloupost jako zabíjet něco tak cenného kvůli ubohým padesáti tisícům.

Velryba ztěžka vydechla a všichni kolem jejího obrovského lesknoucího se těla na okamžik ztichli. Moře zrudlo ještě víc a malé i větší děti v té krvavé břečce poskakovaly sem a tam.

„My lovci víme stokrát líp než nějaký debilní biologové, kolik zvířat v moři je,“ křičel lovec, který ještě nehodlal skončit. „My moři rozumíme.“

Hluk kolem umírající velryby opět kulminoval.

„Tak už ji konečně zabij,“ křikl Ottesen na Bila.

Pověřenec přikývl. Odehnal děti a přistoupil k hlavě velryby. Byla mnohem vyšší než on a její povadlá žebrovaná spodní čelist se táhla po kamenitém břehu. Přiložil těžkou pušku kousek nad oko velryby a vystřelil.

Obrovské zvíře několikrát zamrkalo a pokusilo se pohnout ocasem, aby uniklo.

Policista vystřelil ještě jednou. Přímo do čerstvé rány po prvním výstřelu, která se zvětšila a rozevřela se.

Velrybí oko párkrát rychle zamrkalo a tělo se otřásl. Z rány nad okem se vyřinula krev a stékala na dlouhou čelist velryby.

Oko se zachvělo a zavřelo se. Přední část těla poklesla a vyšel z ní všechen vzduch.

Bilo se otočil k Ottesenovi a pokýval hlavou. „Co teď?“

„Dej ji lovcům,“ odvětil rezignovaně Ottesen. „Kdybychom ji potopili na otevřeném moři nebo ji dali řezníkům a lovcům nic nezaplatili, rozcupovali by nás.“

Pověřenec přikývl.

„Co s ní udělají?“ zeptal se Matthew.

„Musí ji stáhnout z kůže a naporcovat. Je moc velká, aby ji odtáhli někam jinam, takže to provedou přímo na místě. Tak se to dělá i v osadách, takže je to o. k. Jenomže tam jim přitom nezírá pod ruce půlka hlavního města.“ Ottesen se podíval Matthewovi do očí. „Až o tom budeš psát, tak se do nich trochu obuj, teda myslím do těch, co ji ulovili. Je totální hloupost zabíjet těch pár velkých kytovců, co tady ve fjordu máme.“

Matthew přikývl a pohlédl na svah za nimi. Odsud ze břehu nebylo Nuuk vidět, ale byli od něj vzdáleni jen pár kilometrů.

„Nechceš se mnou zajít na policejní stanici? Máš čas?“ pokračoval Ottesen.

„Jo, jasně.“

„Shora na nás pěkně tlačí.“ Ottesen nakrčil nos. „A Tupaarnaq se ti pořád ještě neozvala?“

„Ne, ani jedinkrát. Pořád si myslíte, že Abelsena zabila ona?“

Ottesen pokrčil rameny. „Musíme to důkladně prověřit. Zatím je to celé otevřené, ale Abelsen, pokud vím, do velké míry mohl za Tupaarnačin mizerný život, ne?“

4. KAPITOLA

Ottesen přehodil bundu přes kancelářskou židli u psacího stolu a ukázal na stěnu vpravo od nich. „Snažil jsem se v tom zorientovat.“

Matthew pohlédl na zeď, na které byly lepicí páskou připevněné fotografie. Kolem nich se to hemžilo žlutými lístečky plnými poznámek, šipek a čar.

„Zavraždění jsou nahoře a podezřelí dole,“ vysvětloval Ottesen. „Jen fotky Bradleyho a Reese mi chybí, tedy pokud ti dva skutečně existují. Prohlédni si to. Zapomněl jsem na něco?“ Ukázal doprava. „Fotky Lybertha visí zvlášť, támhle.“

„Zapomněl?“ zopakoval Matthew a přistoupil ke stěně. „Co tím myslíš?“

„Tvůj táta i Tupaarnaq ti toho určitě prozradili víc než mně.“

„Možná jo. Nevím. Přišlo mi, že táta mluvil o všem celkem otevřeně, když se znovu objevil.“ Matthew se rozhlížel po lístečcích. Ve skupině zavražděných byli vyvěšeni tři muži: Lyberth, Abelsen a Briggs.

Uplynulo teprve pár měsíců od chvíle, kdy byl dřívější otec vlasti, Jørgen Emil Lyberth, nalezen brutálně

zavražděný v Tupaarnačině bytě. Tělo měl rozpárané od rozkroku až k prsní kosti a vnitřnosti měl vyvržené jako ulovená kořist. Všechno ukazovalo na Tupaarnaq, ale nakonec došlo k obratu a vina za několik vražd nejen ze současnosti, ale i z minulosti padla na nejmocnějšího politika Grónska, Kjelda Erika Abelsena. Již v roce 1973 totiž započala pokoutná spolupráce Lybertha s Abelsemem, a to vraždami řady dospělých mužů a minimálně dvou nezletilých dívek. Až do Briggsovy smrti byl Abel sen podezřelý ze zabití Lybertha, jenže pak najednou zavraždili i jeho a mnohé indicie ukazovaly, že ho zabil a Tupaarnaq, neboť mu už o čtyři dny dříve ustřelila z bezprostřední blízkosti uši a ohrožovala ho na životě.

„Tvého otce jsem umístil doprostřed,“ přerušil Ottesen Matthewovy úvahy. „Vím, že není podezřelý ani z jedné z těch vražd, ale hrál přece ústřední roli v Tupilaku a je v tomhle ohledu naším jediným svědkem.“

„Neměli byste se hlavně snažit najít Bradleyho a Reese?“ podotkl Matthew. „A co základna Thule? Dostali jste z nich něco?“

„Nic,“ odvětil lakonicky Ottesen. „Absolutně popírají, že by kdy existovala nějaká operace nebo jednotka jménem Tupilak, a trvají na tom, že Bradley s Reesem zemřeli v roce 1990. Že by ti dva byli naživu a pohybovali se v utajení po ledovci jako zabijáci, naprosto vylučují.“

„Ale tys přece sám viděl Briggse, jak to mému otci přiznal,“ namítl Matthew. „A viděls, jak ho zlikvidoval ostřelovač, což byl určitě Bradley nebo Reese. A já jsem je viděl, když se tátou pokoušeli zabít na východním pobřeží v Ittoqqortoormiitu.“ Matthew hleděl Ottesenovi do očí. „Tupilak není žádný výmysl. Bradley a Reese jsou někde tam venku a mě s tátou mají určitě na seznamu smrti hned nahoře.“

„Pořád máme pouze slovo tvého otce, že to byli právě oni, koho jste v Ittoqqortoormiitu viděli. A tvůj táta je v tomhle případě sám namočený až po uši.“

„Proč by lhal? Takové lži by mu přece vůbec nic nepřinesly a každopádně on ani Abelsen nezabili Briggse.“

„Matte, já potřebuju reálné, hmatatelné důkazy toho, co Tupilak představoval.“ Ottesen popotáhl nosem a namířil prst na lístek se jménem Tupaarnaq. „Jinak se budeme muset poohlédnout jinde.“

„Ale ona byla přece v Tasiilaqu,“ upozornil unaveně Matthew. „Střílela tam po třech mužích a Abelsen si byl jistý, že to byla ona.“

„A o pár dní později byl Abelsen zastřelen na lůžku v nemocnici tady v Nuuku a ty sám jsi nám dosvědčil, že právě toho večera byla Tupaarnaq ve městě.“

Matthew zíral do podlahy. Šlo právě o ten večer, kdy se zničehonic vynořila, pomilovala se s ním a pak zase zmizela. „Chybí ti tam Džejdžej.“

„Nadřizený tvého táty a Briggse na základně Thule tehdy v devětadevadesátém?“

„Jo, jsem přesvědčený, že zodpovědnost za Tupilak nesl hned od počátku právě on.“

„Jenomže nám chybí jakékoli prokazatelné spojení,“ reagoval Ottesen. „Sám jsem s ním dokonce několikrát mluvil, ale je kluzký jako úhoř a vzhledem k tomu, že jde o amerického důstojníka na americké vojenské základně, nemusí se s námi vůbec bavit. Nemám na něj jak zatlačit, zvláště když jediné, s čím se můžu vydat, je výpověď dezertéra.“ Ottesen zavrtěl rozmrzele hlavou. „Nemám absolutně šanci a tak to bylo s Thule vždycky.“

„Ale to snad ještě neznamená, že místo toho musíte jít po krku Tupaarnaq, ne?“

„Tupaarnaq?“ povzdechl si Ottesen. „Tak poslouchej! Byla naší hlavní podezřelou v případě Lyberthovy vraždy, dokud se Abelsen nezbláznil, a všechno ukazuje na to, že tehdy večer, kdy se stavila u tebe, Abelsena zabila... a kde je teď? Dokonce ani tobě se neozývá, co?“ Na okamžik zaváhal. „Jsi si jistý, že máš alespoň tušení, kdo to doopravdy je? A co ty výhrůžky politikům na těch flashkách? Znáš tady v Nuuku kromě ní ještě někoho, kdo by zvládl nahrát USB disk plný krvavých fotek, co by nešly vystopovat?“

„Co třeba ty a já? To prostě vůbec nic nedokazuje.“ Matthew na okamžik zavřel oči. Nepochyboval, že na Abelsena v Tasiilaqu zaútočila skutečně Tupaarnaq. A ukázalo se, že Abelsen zemřel nanejvýš o dvě hodiny dříve, než se tehdy pozdě večer vynořila u Matthewa v bytě. Vždyť dokonce Abelsenovi vyhrožovala smrtí. Opakovaně. Ta nenávist v ní vězela hluboko a ohledně toho USB disku měl Ottesen pravdu. Byla na něm čistě jen série fotek, které záběr za záběrem dokumentovaly Lyberthovu smrt v Tupaarnačině bytě, ale nebylo tam nic, co by bylo možné vystopovat.

„Tak co ty na to?“ chtěl vědět Ottesen.

Matthew zavrtěl hlavou. Z Ottesenovy honby za Tupaarnaq ho svíralo na hrudi. „To, co ti můžu říct, ti nejspíš stejně moc nepomůže, a navíc bys mě asi ani neměl takhle využívat.“

„Využívat?“ zopakoval Ottesen. „Jaképak využívání. Apeluji na tvůj rozum. Jsi ten nejbystřejší analytik, jakého tady v Nuuku znám.“

„Což ovšem zas tak moc neznamená.“

„Nech toho.“ Ottesen se obrátil k fotkám a lístkům s poznámkami. „Tupaarnaq strávila spoustu let za mřížemi, ale seděla opravdu tak dlouho, jak si myslíme?“

Z dánské vězeňské služby jsem nedokázal vydolovat jednoznačnou odpověď, přestože to normálně nebývá problém. A kdo zaplatil všechno to její tetování? To přece není jen tak, nechat si potetovat celé tělo. Kdo se postaral, aby ji pouštěli ven tak často a na tak dlouho, aby si ho mohla nechat udělat?“ Zaváhal a protřel si oko. „Matte, Lybertha mohla přece klidně zabít ona a Abelsen mohl být třeba jedním z mála, nebo dokonce jediným, kdo o tom věděl, protože přece máme potvrzené, že tam byl.“

„Všecko tohle jsi říkal, už když zastřelili Briggse,“ poznamenal unaveně Matthew. Svaly na břicho měl stažené. Tupaarnaq Abelsena nenáviděla, protože byla jeho dcerou vzešlou ze znásilnění a protože byl nepřímou vinou smrti její matky a jejích sester.

„Já vím,“ odvětil Ottesen. „Jen mi to prostě nejde z hlavy.“

Matthew přistoupil k Ottesenovu stolu, napsal na žlutý lísteček *Džejdžej* a umístil ho do středu Ottesenovy koláže. „Bradley s Reesem se určitě zase někde vynoří, a až k tomu dojde, budeš si sem moct pověsit další fotku. A ti dva se zodpovídají jedinému muži, Džejdžejovi.“

„To tvrdí tvůj táta, ale jinak nikdo, Matte, a to nestačí, já potřebuju konkrétní důkazy. Mám prázdné ruce!“

Ozvalo se zaklepání na dveře a pak se v nich objevila lysá hlava policejního ředitele.

„Bjørne,“ ozval se Ottesen, „co potřebuješ?“

„Chtěl jsem si jen poslechnout, jak dopadl ten velrybí cirkus,“ odpověděl Bjørn. „Můžu přijít později.“

„To nebude nutné,“ ozval se Matthew. „Já už stejně musím do redakce jít napsat o té velrybě. Šéf má rád, když se zprávami přicházíme jako první.“

„KNR už to má,“ poznamenal Bjørn a mrkl na Matthewa.

Matthew stočil pohled k Ottesenovi. „Zavoláme si.“
Ottesen přikývl. „Jasně.“

5. KAPITOLA

Bjørn zavřel za Matthewem dveře. „Měli bychom se nějak angažovat kvůli té velrybě?“

Ottesen pokrčil rameny. „My toho proti tomu asi moc nenaděláme, i když lovit velryby tady ve fjordu je absolutní kravina.“

„To máš pravdu, ale jak říkáš, není to v našich rukou. Budeme v tom tedy ještě vůbec něco podnikat?“

„Myslím, že ne. Alespoň ne hned. Dovolil jsem jim, aby si úlovek nechali, protože kdybychom ho zkonfiskovali, vypuklo by peklo.“

Bjørn strnule přikývl a pohlédl na stěnu plnou fotek a lístečků. „A co tenhle případ?“

Ottesen pokrčil rameny. „Je tam tolik nejasností, že pořád narážíme na slepé uličky, ale ono se to poddá.“

„To doufám,“ odvětil Bjørn. „Máme tu zavražděného otce vlasti, mrtvého vrcholného úředníka a zabitého bývalého důstojníka z Thule a k tomu ještě ty Lyberthovy stoupence, co dostali ty drsné výhrůžky smrtí, na to nesmíme zapomínat.“ Bjørn ukázal na fotografie s umírajícím Lyberthem. Ty fotky dostali na USB disku mnozí z radikálnějších příslušníků Lyberthovy strany

spolu s otevřenými hrozbami. „Nemusím asi zdůrazňovat, že na nás dva tlačí shora, vid’?“

„Nemusíš.“ Ottesen se rozhlédl po lístečcích. „Pokud jde o Lyberthovu vraždu, jsou ve hře Abelsen i Tupaarnaq a je možné, že Abelsena zabila právě ona.“ Rozhodil rukama. „A pak tu jsou ještě ti dva speciálně vycvičení vojáci, kteří Matthewa, jeho otce a Tupaarnaq přepadli v Ittoqqortoormiitu. A podle Matthewa bychom se měli zaměřit hlavně na toho Džejdžeje, který za celou tou arktickou operací s nájemnými vrahy, za Tupilakem, údajně stojí, jenže tam nám absolutně scházejí důkazy.“

„Jdi po tom, co máš,“ rozhodl Bjørn. „Koukej najít Tupaarnaq. Jednou už zabila a od patnácti let byla zavřená ve vězení. Přijde mi to dost jasné.“

„To je právě to,“ odvětil váhavě Ottesen. „Já bych přece jen rád šel trochu důkladněji po té thulské stopě, i když to je jako jít hlavou proti zdi.“

„Řeknu ti to otevřeně. Sjeli mě tak, že jsem nevěděl, či jsem. Jestli si proti sobě poštveme americkou a dánskou tajnou službu, nemáme proti nim šanci. Mohlo by nás to stát práci, rozumíš?“ Povzdechl si. „Nemůžeme si dovolit obvinít americkou armádu, že má tajnou elitní jednotku, která likviduje osoby ohrožující politickou nebo vojenskou bezpečnost v Arktidě. Vždyť jsme jen obyčejná místní policejní stanice, sakra práce.“

Ottesen zamračeně pohlédl na šéfa.

Bjørn klidným tónem pokračoval: „Přestaň už konečně dotírat na Američany s domněnkami postavenými jenom na slovu jednoho dezertéra.“

„Za ta léta jsme tu měli i jiné případy, kdy jsme měli podezření, že lidé ze základny Thule zametají zločiny pod koberec.“

„Ale nikdy jsme neměli důkazy, ne?“

„No jo, v tom to právě vězí.“

„Fajn, nejdřív najdi Tupaarnaq. Podle mě to je ta nejlepší stopa, po které můžeš jít.“

„Prověřím pečlivě veškeré stopy,“ opáčil Ottesen a stočil pohled ke své koláži mrtvých. „A Tupaarnaq najdeme. Taková výbušná mladá holka s posttraumatickým syndromem se určitě nedokáže skrývat moc dlouho.“

„Přesně tak jsem to myslel,“ řekl Bjørn a pronikavě se na Ottesena zahleděl. „Určitě brzy udělá nějakou hloupost. A co ten Matthew? Nemyslíš, že je do toho zasvěcený až příliš?“

„Jak to myslíš?“

„No, dost ho do toho zapojuješ a nakonec by z toho mohly být problémy, pokud se toho za jeho otcem nebo Tupaarnaq skrývá víc, než tušíme.“

„Chybí nám lidi, kteří by dokázali analyzovat takhle komplexní případy,“ namítl tiše Ottesen.

Bjørn ztěžka vydechl.

„Navrhl jsem mu, že bychom ho zaměstnali,“ pokračoval Ottesen. „Jenže on nechtěl.“

„Tady to je fakt jiný svět,“ přerušil ho Bjørn. „V Dánsku bychom někoho takového nikdy přijmout nemohli, ale máš pravdu. Sem na sever je těžké přitáhnout kvalifikované lidi. Proklepnul sis ho trochu? Jestli něco poděláš, tak ten svinčík padne na moji hlavu.“

„Jo, jasně.“

Bjørn se na Ottesena zkoumavě zahleděl. „A co ty a Aviaja? Pořád se chce rozvést?“

Ottesen unaveně přikývl. „O tom se teď nechci bavit.“

„Jo, to chápu.“ Bjørn si prohrábl vousy. „Trochu na toho Matthewa přitlač, jo?“

„Jak to myslíš?“

„No, poohlédni se, jestli by pro nás nemohl dělat třeba třeba poradce nebo analytika. Všechno by se tím zjednodušilo.“

„Tak jo, trochu ho pošťouchnu.“

Bjørn se zahleděl na fotky rozpáraného Lybertha. „Musíme už krucinál zjistit, kdo to vyfotil a pak poslal ty výhrůžky. Vytáhni z Toma informace. Zjisti, kdo byl s Abelsenem v den, kdy byl Lyberth v Tupaarnačině bytě zavražděn.“

6. KAPITOLA

Než Matthew sepsal článek o velrybě a umístil ho na internetovou stránku novin, utekla hodina, a než se pustí zase do psaní o Tupilaku a temných stopách smrti, které s sebou tenhle vojenský experiment už od roku 1990 přinesl, chtěl se stavit u otce v nemocnici, aby si zaplnil několik mezer ve svém pátrání.

Za chvíli bude tma. V listopadu jsou dny krátké, zanedlouho už musí počítat jen s pár hodinami denního světla přes poledne. Ale nevadilo mu to zdaleka tolik, jako si před stěhováním do Nuuku představoval. Sníh byl tak zářivý, že mu dny nepřipadaly doopravdy temné. Rozhodně ne tak moc jako tma bez sněhu běžná po větší část zimy v Dánsku.

Vešel mezi ošuntělé nízké bloky domů postavených ze dřeva a zhluboka se nadechl mrazivého vzduchu. Ode dne, kdy své nevlastní sestře Arnaq slíbil, že přestane, už nekouřil a cítil, že mu vzduch proudí do hrudníku lehčeji.

Nedaleko něj posedávalo malé hejno modročerných arktických krkavců. Pokaždé, když se k nějakému z nich přiblížil, ho překvapilo, jak velcí jsou. Největší z nich mohli měřit na délku skoro metr a rozpětí

křídel měli ještě větší. Zobáky měli stejně černé jako oči, a čím tlustší byla sněhová pokrývka, tím agresivnější a dotěrnější ptáci v honbě za hubenou potravou byli. Když lidé zapomněli přiklopit popelnice, krkavci jim je za pár minut celé rozhrabali.

Do nemocnice Sana to nebylo daleko, Matthew už viděl její nízké žluté budovy. Jeho otce hospitalizovali po útoku Bradleyho s Reesem v Ittoqqortoormiitu a znovu krátce poté, když byl postřelen na nuuckém letišti, kde zabili Briggse. Matthew nepochyboval, že i jeho otec měl toho dne zemřít, ale nakonec z toho vyvázl s několika střelnými ranami.

Matthew zpomalil, když mu zazvonil mobil. Volal mu Ottesen.

„Co je?“

„Kde jsi?“

„Jdu za tátou.“

„Fajn. Archeologové našli kousek od Sandnæsu mrtvého chlapa.“

„Cože?“ Matthew se instinktivně přikrčil před dvěma obrovskými krkavci, kteří mu přeletěli těsně nad hlavou. Jeden z nich vyrážel ostré hrdelní skřeky.

„Jde o vysokého muže se zrzavými vousy,“ upřesnil Ottesen. „Leží mrtvý na dně staré studny. Jsou tam už dva policisti, ale já tam chci za hodinu letět osobně. Můžeš se ke mně přidat?“

„Je to Bárður?“

„Vypadá to tak.“

„Fajn. Mohl bys mě před odletem vyzvednout v Saně?“

„Jo.“

Matthew zaváhal. „Na co umřel?“

„Žízní? Zimou? Vykrvácel? Netuším. Ale nemá jednu ruku.“

„Ruku?“

„Jo a prý to vypadá, že si ji uřízl sám. Hele, už musím jít. Tak za hodinu.“

Matthew se zastavil. Bárður byl blázen, ale i tak Matthewovi připadalo neuvěřitelné, že by si sám uřízl ruku. Narodil se v tehdy už upadajícím Faerském přístavu a vyrůstal pouze s otcem v silně náboženské společnosti založené na přísné výchově, katechismu a znásilňování a postupem času byl čím dál pomatnější. Když ho otec opustil, zůstal Bárður na světě úplně sám, až skončil jako Abelsenův prostoduchý voják. Šílenec neschopný cítit bolest. Cizí, ani tu vlastní. Tupilak z masa a krve, zformovaný Abelsenovou zlobou.

7. KAPITOLA

Když Matthew vešel do nemocničního pokoje, Tom spal, ale jakmile za sebou Matthew zavřel dveře, probudil se. Narovnal se do polosedu a opíral se o polštáře na zvednutém čelu postele.

„Vzbudil jsem tě?“ zeptal se Matthew.

„To nevadí. Spím příliš moc.“

Matthew se pousmál a přitáhl si k lůžku židli. Ještě si nezvykl, že má otce, a nevěděl, co říkat, když byli spolu. Pohlédl na deku zkroucenou kolem jeho těla. Jsou si s otcem podobní, oba jsou bledí a mají stejnou strukturální vadu oka. Hned jak ho poprvé spatřil, byl si jistý, že tohle je jeho otec, předtím však celé roky toho muže nenáviděl za to, že se prostě vypařil. Ta nenávisť se časem změnila v bezmoc a nakonec v lhostejnost. Těch pár vzpomínek, které na tátu měl z doby, než zmizel, bylo tak matných, že se mohly týkat kohokoli.

Tom se pohnul. „Ty toho dneska zrovna moc nena-
mluvíš, co?“

„Chtěl jsem s tebou probrat Tupilak a ty pokusy s odolností proti chladu, ale před chvílí zřejmě objevili u Sandnæsu mrtvého Bárdu, takže tam za chvíli s Ottesenem poletím.“